

á markinum til tað velduga og ókenda.

Og soleiðis má vera og fer altíð at verða. Menniskjað fer ongantið at finna frið við hetta mark, altíð fer tað berg-tikið at tráa niður í heljradýpið at leggja tað undir seg. Menniskjað er viljin til liv í sínum hægsta stigi, liv, sum í ótemjandi mátti roynir at fara út um seg sjálv.

Tað fara altíð at verða tíðarrák og einstaklingar, sum heilt fara at laga seg eftir tí verðsliga — sum avgjört og turrisliga fara at halda seg innan fyri markið. Men hesi hava slept nøkrum, sum hoyrir menniskjanum til. Tað stóra, ókenda landið uttanfyri hoyrir hóast alt inn undir valdið hjá sálini og andanum. Tað fer ferð eftir ferð at tráa út hagar og tann hugsanin, at tað til endans fer at gevast og vera nøgt við tað, sum er, verður í øllum sínum klók-skapi ein kvorvisjón.

Vit halda okkum sjálvi so avgjört hoyra til eina tíð, sum stóðgar við markið, halda okkum hava lyndi til at vera nøgd við henda heimin. Men tað er ein villa. Tað, sum vit kalla okkara tíð, er í roynd og veru bert ein evarska litil broyting oman á nútíðini, tí partinum, sum er sjónskastur. Og hann sigur einki um dýpið, hvadna minni broytir tað. Tað fjarir sínar loynidómar fyri okkum, so vit ikki rættiliga fáa kannað eftir, hvat har fyrfirer. Tá byrgingarnar fara í øðrum stóðum enn har, vit eru von við, hava vit ikki hómingina av tí. Tá markini spreingjast av øðrum orsökum enn teimum, vit kenna so væl, kenna vit ikki megina aftur og siggja ikki, at nakað hendir.

Okkum tíð kann tykjust merkilig og kollveltingarkend. Men livið, og menniskjað hava vit ikki umskapað. Í tí býr sama megin sum áður, ið altíð roynir at finna sær mál bæði í avloðaðum og nýggjum formum. Trongdin at røkka út um karmin á okkara tilveru er stóðugari enn okkara hugsunarheimur og tað rák, — ið eyðkennir tíðina, vit liva í, — tí hon er givin okkum av livinum sjálvum, og letur seg ikki týna. Hetta er ikki nøkur frumkend trongd, ið so líðandi fer at hvørva, men eitt fyribrigdi í ovastu lyndini á náttúrini, ein avleiðing av livsins stóðugt vaksandi ríki-dømi — so sum menniskjan sjálf er tað. Henda trongd er ikki dømd at hvørva. Hon fer altíð at fylla sál menniskjuna og við sínum velduga veingjaflogi eggja henni út í hetta kennsluríka stríðið, sum fyri menniskjuna týðir tann størsta eldhuga, lukku og líðing.

Við livsins ysta mark fer ongantið nakar friður at verða. Har fer ongantið at verða útkalt, oyði og kvirt. Tí skuldi tað verið, mátti livið sjálvt fyrst verið útarmað.

Grevir í hópatali eru har niðri uttan fyri Jerusalem, henda ævinleikadreymanna stað. So tætt tilsamans hvila tey uttan fyri múrin, lög har til hvíldar gjøgnum ártúsund.

Lætt er at siggja tað góðvarna í teirri hugsan, sum býr undir at tey liggja har. Men skuldi menniskjað av álvara mist henda longsulin eftir tí, sum uttan fyri liggur, skuldi henda ótroystiliga vøkan hildið uppát, skuldi mannaandin med alla givist við at reist seg upp ímóti tí óendaliga tómløka — tá hevði tað verið fátaekari og hevði mist ein part av sær sjálvum burtur. Og lívið sjálvt hevði verið fátaeksligari, svikið og avmarkað. Eisini tann, sum ikki trýr, má sanna, at so er.

Eg siggi niður í deyðsríkið, har kvøldarskuggarnir nú fara at taka til sín og náttin í øllum sínum veldi fer at koma niðan frá strondunum av deyðans havi. Eg siggi sjónliga, hvussu tómt og oyðið har er, at fyri meg er har einki at finna. Men harfyri bindi eg ikki frið við markið. Eg kenni hesa pinuna innan í mær, tí at eg eri ein livandi, andi mín roynir at slíta leinkjurnar, tanki mín at finna eitt svar, tí hetta eru víðurskipti, sum mær er givin máttur at óttast og grunda um. Ikki tí, eg siggi markið, men eg veit, at har fer sál mín aldrin at finna frið.

Klokkurnar klykkja frá óteljandi kirkjum í Jerusalem. Teirra fagnandi gleðrómur er mær fremmandur sum teirra átrúni. Í kvirruni heruppi á fjallinum er tað, sum royna tey har niðri nú í skýmingini at halda myrkið og allar óndar maktir burutr við dularfullum gandatrummum. Eg vendi mær frá teirra gangi út móti deyðsríkisins, pinunar og kvirrunar landi. Eg líti smiliga út yvir alt hetta, meðan náttin alsamt sigur omanyvir. Eg eri ein trúgvandi við ongari trúgv, ein gudrøkin gudsnoktari.

Eg skilji Getsemane, men ikki sigursrómin.

Sólin bakar. Deymurin av miðöld hongur í teimum trongu getunum. Sktinir Franciskanaramunkar fara hólkandi í esjandi sandálum eftir Via dolorosa, meðan teir mala teir sveittutu rósuransarnar millum fingrarnar, Muezzinar boða bititíman úr moskartornunum, suffandi kvinnur kyssa tann prýðiliga marmarasteinin, har Jesus varð sveipaður og salvaður eftir 9P menniskjuni

høvdu fingið hann tiknan av døgum. Allur býurin sveittar av átrúna í hesum doyvandi hitanum.

Prestarnir messa, roykils-iskerini slíma uppi á Golgata, vigsluvatnið verður slett á hina gátuføru heilagu grøvina, Thora'in verður rekkað upp í samkomuhúsinum, tey rættrúgvandi fella á knæ við andlitinum móti Mekka, luftin er kviðin av avbjóðing.

Her møtast eystur og vestur. Her venda áratúsund ranguna út. Krigggudur Ísraels tornar sína ævigu vreiði, Muhammed valdar sum ein beduinarahøvdingi á sínum sælunnar hæddum, krossriddararnir leika við drignum brandi í blóðugari ránsmanaromantik, teir bikasvørtu innvølinir í tí heilagu Gravarkirkjuni, hesi ræðslukømur kristindómsins ringja seg í vónleysum loynigongdum, bogum, trappum og aftratvækstrum — sum ein villiniborg av trúarsamfeløgum, trúarjattanum, lærusetningum — ein trúgv, sum hevur fingið tarmakast. Gudsdyrkanin, pátrúgvinn og ráskapurin, hesir ævigu fylgiseinar hjá tí heilaga gera sær sum gammar til góðar av fortíðarinnar ræi, deymurin stendur sum roykils upp móti tí reina himmalinum. Tann, ið ikki trýr, gleðist um vantrúgv sína, um vissu sína um, at himmalin er tómur, at offrið ikki røkkur upp til nakran gud. Sigursrómur átrúnans hevur valdið og sálarinnar smædni longsul dúrar og sjúklast í armóð, andstygd og sjálvsvanvirðing.

Hult í liljum og fjallana blóðandi anemonum liggur Galílaa, fagurreyðar standa dreymasóljurnar oman móti tí stilla Genesarets vatninum, trygt daga Karmel og Libanon móti luftini. Undurfagurt blómur várið tølendi og blóðandi sum eitt ovfullt hjarta, lyft upp móti tí reinu rúmdini — eitt heilagt minni, sum ikki ferst, um egna várið í mannahjartanum.

Her er ónomin grund. Her var tað hin friska og klára keldan veldi upp úr jørðini. Áirnar verða dálkaðar, fyllast av evju og gruggi, tá sær skulu væta landið hjá øllum livandi, sum esjar av teirra samansavnaða skarni — men fjallakeldan verður ikki dálkað av teimum. Hon heldur á at vella í einum heimi, sum er leysur av alla tíð, har alt er ævigt og ikki ferst.

Eg undrist á, hvør tú mundi vera, tú sum gekk her á hesum somu getum, sum enn eru. Eg veit tað ikki, og eingin annar veit tað heldur. Svárið er hult í gomlum søgnum. Tú ert vorðin ein lýsandi skepna, runnin saman við tínum ævinleikans landi,

trúnaðarmaður hjá allari mannaættini — men kortini ókendur.

Og soleiðis mátti tað eisini gangast tær, tí tað størmerkilig og velduga var ikki tú sjálvur, men tað, hvørs amboð tú vart. Tað, sum tú vart fyrstur at bera stór og undurfull boð um.

Kærleikslæra tín er ikki tí egna, men mannahjartans. Tú hevur ikki skapað hana, men sum tíðirnar líðu hevur hon trivandi vaksið seg fram og er farin at vita til sín. Og hevði tað ikki verið, hevði tú ongan boðskap havt at borið fram og eingin veruleiki hevði verið í orðum tínum. Men tíðin var komin at menniskjuni kundu fata nakað av kærleikans veru og at eitt vár kundi spretta um alla jørðina. Og tú var tað, sum opnaði hina uppturkaðu jørð, so keldan kundi vella.

Men tað er nóg mikið, og tað undrið er nóg stórt.

Inni havi eg ongantið upplivað teg á gátuførar hátt og fari ongantið at gera tað. Men tann mannakærleikan, sum tú umboðaði, kenni eg sum hjartatáttin í allari minari veru. Tí soleiðis kann tað vera bæði hjá tí vantrúgvandi og honum, sum trýr. Her velst ikki um kristindóm, men nakað sum fer at verða standandi nógvar longur enn hann, tí einaferð fer kristindómurin at hvørva sum allir aðrir átrúnar. Givist fer helst at verða við at dyrka Gud bert í tí ytra. Men tann keldan, sum veldi út í dagin og ljósið, er ótemandi, hon kemur úr øðrum, sum greina seg djúpast í sálarinnar óstillaðu longslum, — tí er tað, at hon ongantið tornar. Kærleikans læra við sínum einfaldu, lyftandi orðum fer altíð at liva, veri hon so bæði kúgað og avnokað. Hon hoyrir mannaheiminum til, er samantvinnað við veru menniskjunnar, hóast alt, og eitt-hvørt rættiligt vár í ættarinnar lívi fer at spretta úr henni. Sum tað størsta og dýrmætasta fer hon at fylgja okkum til tíðarinnar enda.

So nógvar haldi eg hóast alt um menniskjað, hóast alt myrkur á jørðini og hóast so evarska lítið av tí, sum mannakærleiki ber í sær, er blvið veruleiki og enn tykist fara at vera tað um ókmonar tíðir. Tí hon er tað kortini sum ber øllum uppi og gevur øllum meining, hon er tað, sum eingin ágangur nakrantíð kann fáa at tagna.

Tíðin, vit nú liva í, — ein tíð, sum á mangan hátt avnoktar og háðar boðið um at elski hvør annan — festir bert hesa trúna upp aftur meira. Tí ikki kreyst at vera so ovurhonds gleggur fyri at duga at siggja, hvussu vónleys og turgeld hin øvugta

livsáskoðanin er. Henda fyrilitsleysa dyrkanin av harðskapi, sum verður søgd at vera ein gátuføru og uppbyggjandi máttur er ein læra, sum púra hevur mist alt samband við veruleikan — og í roynd og veru hongur í leysum lofti. Tað er hon, sum er veruleikafar — og ikki kærleikin. Læran um mannakærleika er djúpt fest í veruleikans grund, meðan tað »sum ongan kærleika eigur í sær« livir eina skuggatilveru, sum — so ræðandi tað enn kann ljóða — bert sýgur føði sína úr heimi teirra livandi.

Men so nógvi í tilveruni er bert eitt skuggalív. Djúpir óveruligir skuggar. Tí er tað, at her er so myrkt.

Nei, ikki stendur kærleikslæra tín í serliga høgum meti beint nú. Skuldi tú verið ein Messias hjá okkum, sum í dag liva, mátti tú havt annan boðskap at borið. Eingin tíð hevur meira enn okkara lurtað so tolin eftir frelsarum, men teir mugu vera úr øðrum tilfari enn tú. Fylgisveinarnir høvdu aldrin valt teg til høvdinga, tí tú hevði ikki hóskað at verið oddamaður teirra.

Tíðin er ikki tín. Hevði tú komið í dag í staðin fyri hina ferðina, hevði tú verið uppaftur: visari í at verið krossfestur, bæði fyri læru tína, men eisini orsakað av tí ætt, tú vart runnin av. Og eingin hevði tíkið deyða tín upp á tunguna, hvadna minni talað um nakra uppreisn.

Og kortini er tann kærleiki, sum tú boðaði innligast av øllum, tað einasta, sum tá saman um kemur, veruleiki. Tann einasti sanni veruleiki, vit eiga.

Hetta visti tú, sum livdi í ævinleikans landi. Tú, sum stóð og hugdi út í oyðimørkina, men sást livið blóma við markið á henni. Tú, sum skilti, hvussu dýrabær gávan er, sum okkum er givin. Sum visti, hvat stríðið veruliga er um. Tú, sum beyð frið á jørðini, men stríð í manna-sálunum.

Foldin blómar, har tú einaferð gekst. Galílaa liggur ljóst og lukkuligt í sólini, oman móti Samaria liggur tann eiggiliga Jisreelflötan, sum tú sást sum barn. Her er gróður og vár, men allastaðni er oyðimørkin nær við sini týning og fólkan. Og blómu-prýðið er sum litad av blóði, sjálvt moldin er fagurreyð, sum var tað haðani, várið fekk sína dimmu glóð.

Land títt er av sonnum eitt blóðandi hjarta í einari deyðari og uppturkaðari verð.

Eitt stríðs- og ævinleikans land!

Hans Thomsen
umsetti eftir
Pär Lagerkvist